

Månadens INTERVJU

Veterinären som blev miljöbyråkrat

”Jag var privilegierad och fick gå till studenten och jag tyckte om språk, även svenskan”, berättar Olli Ojala, tidigare överdirektör för miljöskyddsavdelningen på miljöministeriet.

Det gjorde också att Ojala vågade börja studera till veterinär. För att göra det var han tvungen att som andra finländare avlägga examen i Stockholm.

Olli Ojala kommer från Raumo, från en medelklassfamilj. Pappan var ekonom från finska Handelshögskolan, mamma hade folkskola i bagaget. Hans far var stafett för de vita i inbördeskriget, medan morfar dog i spanska sjukan på Sveaborg någon dag innan hade skulle arkebuseras.

Krigsåren – Ojala är född 1934 – tillbringade han i skolan. På fritiden strövande han gärna i hamnen. Det var då det.

Den verkliga kulturrevolutionen upplevde han då han i november – skolstarten var uppskjuten – 1944 började i lärdoms skolan. En pojkskola.

Ojalas samhällsengagemang började i skolan. Han var ordförande för biologiklubben. Om han vetat att en biolog kan göra annat än vara lärare i biologi och geografi, hade han kanske inte valt att studera till veterinär.

Sin veterinärkarriär gjorde han bl.a. som assistent på livsmedelshygieniska avdelningen

gen på veterinärhögskolan, en avdelning som han var med och byggde upp.

1970 firades Europeiska naturskyddsåret och regeringen i Finland vaknade. En delegation för miljövärd tillsattes vid statsrådets kansli i januari 1971. Ojala arbetade inom delegationen och en tjänst var given när Miljöministeriet grundades 1983.

– I femton års tid försökte jag få texterna rättade så att vanligt folk kan förstå dem. I dag förstår jag inte vad de skriver på ministeriet, suckar pensionären.

Miljövärden är ständigt aktuell. Ojalas kommentar om klimatförändringen är kort och koncis: Jag tror inte, jag VET! Skeptikerna talar skit.

Han beklagar att den goda början i miljövärden i Ryssland på 1990-talet inte framskred. Det är svårt att få pålitlig information därifrån.

Ojala är inte heller nådig när han bedömer vår nuvarande regering.

– Den försöker minimera miljövärden, undervisningen, utbildningen, forskningen, kulturen i allmänhet, språkcentralen. Men allra värst är att alla små och svaga i sam-

Olli Ojala är aktiv i Borgånejdens Svenska Pensionstagare och fungerar som föreningens verksamhetsgranskare. Foto: Siv Åstrand.

hället ska betala notan för att ge Finland tillväxt. Det går bara inte.

– Så här slarvig lagberedning har vi inte haft i landet sedan Oxenstiernas tid på 1600-talet. Men jag är optimist. Kanske regeringen spricker inifrån. Men det kan ta lika länge som för Sovjet.

Ojala har varit socialdemokrat sedan skoltiden. 1952 blev han partimedlem.

En period satt han också i stadsfullmäktige och hälsovårdsnämnden i Helsingfors. Längre blev det inte. Det var svårt att kombinera kommunalpolitik och arbete.

För några år sedan flyttade han till Borgå, närmare till naturen – vandringar hör till hobbyerna.

– Jag trivs med livet, det är inte roligt att det tar slut. Mänskan är en biologisk varsel.

– Vi har reptilhjärna. Men jag vet faktiskt inte om reptilerna är så elaka.

Nancy Lökfors

Radikal lösning

Åldringar är till vårdbesvär. Brottslingar rymmer och begår brott. Så varför inte låta dem byta plats?

Sätt åldringarna i fängelse så får de tillsyn och omvårdnad dygnet runt. De blir rastade utomhus, får göra utflykter, terapi, betald sysselsättning. De serveras näringsrik och näringsriktig mat. De får egen TV på rummet. Och allt detta gratis!

Låt sedan brottslingarna överta långvårdsplatserna. Senast klockan 16 dras rullgardinerna ner för natten. De får nästan ingen tillsyn för ingen har tid. Hyran dras från deras dagspeng. Och får de liggisår med maskar i såren får de veta att det i varje fall inte är vanvård. Vem vill fortsätta begå brott med risk för en sådan behandling?

(Hemmets Veckotidning 34/2005)

bund ska bildas och det ska i samarbete skapa hållbara lösningar så att människor kan leva längre med hälsa, aktivt och oberoende.

Från Norden är t.ex. Fredericia kommun, Tammerfors kommun och Stockholm stad med i förbundet.

AGE Platform Europe har länge kämpat för att detta för-

Bolagisering minskar inte hälso- och välfärdsutgifterna

Pensionstagarnas Centralförbund PCF rf anser att den offentliga social- och sjukvården inte bör bolagiseras såsom regeringen föreslår. Det kommer inte att förbättra tillgången till tjänster på jämlika villkor i vårt land.

De som bor i glesbygden kommer ändå inte att ha en möjlighet till fritt val av service och tjänster. Bolagisering av tjänsterna kommer inte att leda till förverkligandet av hela social- och hälsovårdens målsättning; dvs. att minska på skillnaderna i hälsa och välbefinnande mellan olika befolkningskikt.

PCF:s förbundsrad är oroad över vad som händer med kostnaderna för tjänster och egenriskerna. Bolagiseringen kommer troligtvis att öka kostnaderna och därmed öka kundernas utgifter. Speciellt pensionärernas situation försämras. En ökning av kostnaderna står i skarp kontrast med reformens mål; att minska ojämlikhet.

Förbundsradet accepterar inte att pensionärer erbjuds offentliga tjänster på marknadsmässiga villkor. Produktion i vinstsyfte är inte lämplig för tillhandahållande av social- och hälsovårdstjänster. Bolagisering krävs inte av EU lagstiftningen, såsom regeringen envist påstår. Små tjänsteleverantörer kommer naturligtvis att få svårt att konkurrera med stora globala företag.

I slutet av 2014, var antalet pensionstagare i Finland 1,5 miljoner. Samma år, var, var tionde person över 65 år och en av fem personer i åldrarna över 75 beroende av reguljär service. Det behövs nu investeringar i hemtjänst och mer personal.

Pensionärerna är ofta låginkomsttagare. Gränsen för låg inkomst är 1190 euro i månaden. Enligt uppgifter från år 2013 får en tredjedel av pensionärerna mindre än 1099 € i månaden. Mer än hälften får mindre än 1400 € i månaden. De flesta är äldre kvinnor som lever ensamma. PCF:s förbundsrad kräver genomförandet av äldre lagen i vardagen. De planerade nedskärningarna får inte ske.

Uttalande från PCF förbundsradsmöte i april

I maj möttes pensionärsorganisationernas nordiska samarbetskommitté till årsmöte i Keflavik Island. Bilden är tagen på innetrappan i Operahuset Harpan i Reykjavik.

PCF:s SVENSKA DISTRIKT

Ordförande	Marianne Laxén, mannelx@hotmail.com
Vice ordförande	Brita Helsing, brita.helsing@anvianet.fi
Sekreterare	Stig Kumlin, stig.kumlin@pp.inet.fi
Kassör	Rauno Kousa, rauno.kousa@pp.inet.fi
PCF:s styrelse	Rauno Kousa
PCF:s fullmäktige	Marianne Laxén

Ansvarig för hemsidan:

Erik Ekman, erik.ekman@brev.fi

Hemsidan: www.svenskdistriktet.elakkeensaajat.fi/

Utveckling av wellness-tjänster för yngre äldre

Institute for Advanced Management Systems Research (IAMSR) vid Åbo Akademi är specialiserat på att utveckla digitala tjänster inom nya användningsområden.

BeWell är ett projekt, vars mål är att skapa digitala tjänster som främjar och stöder välbefinnandet bland de yngre äldre, det vill säga människor mellan 60-75 år.

Vi samarbetar med Pensionstagarnas Centralförbund och Svenska Pensionärsförbundet. Genom intervjuer samt frivilliga, som deltar i pilotgrupper, utvecklas nya digitala tjänster under projektets gång. Vi kommer även att

lägga upp en panel med 1300 medlemmar för återkommande större studier av de digitala tjänsterna.

Medlemmarna till panelen väljs slumpmässigt från PCF:s medlemsförteckning och vi hoppas att de som blir utvalda ställer sig positiva till medverkan. Vi arbetar för att göra wellness-tjänsterna nyttiga och användarvänliga så att de skall få en stor spridning bland Pensionstagarnas Centralförbunds drygt 80 000 medlemmar, vilket medför att PCF:s seniorer kommer att vara i bättre skick än någonsin tidigare.

Christer Carlsson och Camilla Walden, IAMSR

Städer i Europa samarbetar

Det har bildats ett förbund mellan kommuner och städer, regioner, företag och organisationer i Europa för att tackla de demografiska utmaningarna.